

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 29.1.2007
KOM(2007) 30 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

Přezkum řízení populací hlubinných ryb

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

Přezkum řízení populací hlubinných ryb

OBSAH

1.	Úvod.....	3
2.	Přehled nařízení Společenství týkajících se lovu hlubinných ryb.....	3
3.	Účinnost nařízení	5
3.1.	Jsou přijatá opatření přiměřená?	5
3.1.1.	Úrovně TAC.....	5
3.1.2.	Vhodnost TAC pro řízení populací hlubinných ryb.....	6
3.1.3.	Řízení intenzity rybolovu populací hlubinných ryb.....	6
3.2.	Provádění nařízení:.....	7
3.2.1.	Vědecké programy odběru vzorků a pozorovací programy	7
3.2.2.	Seznamy určených přístavů.....	8
3.2.3.	Seznamy plavidel, jež mají povolení k hlubinnému rybolovu.....	8
3.2.4.	Podávání zpráv o intenzitě rybolovu.....	8
3.2.5.	Sledování a kontrola.....	9
4.	Závěr	10
	PŘÍLOHA.....	11

1. Úvod

Rozsah tohoto přezkumu je omezen na lov hlubinných ryb prováděný ve vodách Společenství a v oblastech regulovaných Komisí pro rybolov v severovýchodním Atlantiku (dále jen „NEAFC“) a Výborem pro rybolov ve středovýchodním Atlantiku (CECAF). Proto není posuzován rybolov provozovaný v jiných regulovaných oblastech, jako jsou oblasti Organizace pro rybolov v severozápadním Atlantiku (NAFO), Organizace pro rybolov v jihovýchodním Atlantiku (SEAFO) nebo neregulované oblasti volného moře.

Přezkum se také více soustředí na řízení populací hlubinných ryb než na širší úvahy týkající se ekosystému, například ochrany citlivých přírodních stanovišť. Je to pouze věc zaměření pozornosti a neznamená to, že Komise považuje dopad lovu hlubinných ryb na ekosystém za méně důležitý.

Za hlubinné druhy jsou obecně považovány druhy žijící v hloubkách větších než 400 metrů. V takových hloubkách je velmi málo světla, potravní řetězec tedy závisí na zbytcích klesajících z horních vrstev vodního sloupce, a proto je produktivita velmi nízká. Hlubinné druhy ryb jsou charakteristické dlouhou délkou života, pomalým růstem a dlouhým obdobím dospívání. Obecně mají také nízkou úroveň plodnosti. Všechny tyto znaky jsou příčinou jejich ohrožení zejména nadměrným odlovem.

Až na několik výjimek se rybolov hlubinných druhů rozvinul a rozšířil dříve, než byly k dispozici dostatečné informace, na nichž by bylo možno založit pokyny k řízení. Platí to zejména v posledním desetiletí, kdy se zvýšilo využívání řady druhů, protože se rybolov rozšířil na hlubší vody nebo na nové oblasti. Údaje o vykládkách a intenzitě rybolovu jsou nedostatečné a výměty do značné míry nehlášené, třebaže mohou být významné. Z tohoto důvodu bylo pro Mezinárodní radu pro průzkum moří (dále jen „ICES“) obtížné navrhnout úroveň využívání, která by mohla být udržitelná. Podle jejího názoru však lze vycházet z toho, že nejvyužívanější hlubinné druhy byly odloveny mimo rámec bezpečných biologických limitů a že je proto nutné neprodleně snížit intenzitu rybolovu. Nová loviště by měla být povolena jen tehdy, pokud se rozšiřují velmi pomalu a jsou-li doprovázena programy pro shromažďování údajů, které by umožnily provést vyhodnocení stavu populace.

Při rybolovu v hlubokých vodách se většinou loví směs různých druhů. Například v odloveh trawlerů provádějících cílený rybolov hlavouna tuonosého bylo zaznamenáno asi 70 hlubinných druhů. Kromě přímých škod, které může přírodnímu stanovišti způsobit užívané lovné zařízení, je o vlivech lovu hlubinných ryb na ekosystém známo jen velmi málo. ICES vyzvala k poskytnutí všech příslušných informací pracovní skupině a k vypracování programů přímého monitorování, například s využitím výzkumných plavidel.

2. PŘEHLED NAŘÍZENÍ SPOLEČENSTVÍ TÝKAJÍCÍCH SE LOVU HLUBINNÝCH RYB

Celkové přípustné odlovy (dále jen „TAC“) byly pro některé z těchto druhů poprvé zavedeny v roce 2002 (nařízení Rady (ES) č. 2340/2002)¹ na základě návrhu Komise, který zohlednil desetileté působení v oblasti rybolovu (1990–1999). Protože jsou vědecké poznatky

¹ Úř. věst. L 356, 31.12.2002, s. 1–11.

o hlubinných populacích k dispozici každé dva roky, byly v nařízení 2340/2002 stanoveny TAC pro hlubinné druhy na roky 2003 a 2004.

Po rozšíření Společenství v roce 2004 bylo nutno stanovit kvóty pro nové členské státy podle článku 57 aktu o přistoupení. Pokud by tomu tak nebylo, musely by nové členské státy po vstupu do Společenství zastavit rybolovné činnosti, třebaže předtím měly zákonná rybolovná práva. Nařízení Rady (ES) č. 2269/2004² stanovilo kvóty pro přistupující státy podobnou metodou, jako tomu bylo v případě přidělování kvót v nařízení 2340/2002, ale na základě jejich historických záznamů úlovků na období 1993 až 2002 místo na období 1990 až 1999. Ke kvótám pro stávající členské státy uvedeným v nařízení 2340/2002 byly do nařízení 2269/2004 přidány kvóty pro nové členské státy, což vedlo ke zvýšení TAC Společenství. Výsledné celkové přidělovací klíče, které byly použity, jsou základem pro stanovení TAC pro všechny členské státy na následující roky. V době, kdy tradiční rybolov zaměřený na tresku obecnou byl přísně omezen, bylo přidělování TAC sporné, neboť zemím, které měly zavedená loviště, byly přidělovány vyšší podíly zdrojů než zemím, jež usilovaly o rozšíření alternativních možností rybolovu, ale jejich produkce byla malá.

Nařízení o TAC a kvótách bylo doplněno nařízením Rady (ES) č. 2347/2002³, kterým se stanoví zvláštní podmínky přístupu k rybolovu hlubinných populací a s tím spojené požadavky. Cílem tohoto nařízení bylo omezit zvyšování intenzity rybolovu hlubinných druhů uložením povinnosti, aby všechna plavidla s odlovy více než 10 tun hlubinných druhů za rok byla držitelem povolení k hlubinnému rybolovu, jinak se jejich odlovy hlubinných druhů omezí na 100 kg na jedno vyplutí. Kromě toho byla celková kapacita plavidel, jež mají povolení k hlubinnému rybolovu, omezena na celkovou kapacitu plavidel, která ulovila více než 10 tun hlubinných druhů v roce 1998, 1999 nebo 2000 (v roce 2000, 2001, 2002 nebo 2003, pokud jde o nové členské státy). Nařízení 2347/2002 také zavedlo zvláštní požadavky, které se týkají podávání zpráv a kontrol, včetně schválených plánů odběru vzorků, pozorovacího pokrytí a požadavku vykládky jen v určených přístavech. Další požadavky týkající se shromažďování údajů jsou stanoveny v nařízení Komise (ES) č. 1581/2004⁴.

Nařízení 2340/2002 a 2269/2004 byla nahrazena nařízením Rady (ES) č. 2270/2004⁵, které stanovilo TAC pro hlubinné populace na roky 2005 a 2006. Toto nařízení také zavedlo TAC pro řadu populací, jejichž odlovy nebyly dříve omezeny. Na základě vědeckých poznatků, že stav populace červenice obecné se prudce snížil v divizi VI, zavedlo toto nařízení navíc uzavřenou oblast pro rybolov tohoto druhu západně od Spojeného království a Irska. Plavidla provádějící rybolov v uzavřené oblasti nemohou červenici obecnou vykládat. Plavidla provádějící rybolov červenice obecné, která přeplouvají přes uzavřenou oblast, musí udržovat rychlost vyšší než 8 uzlů, aby bylo zajištěno, že v oblasti nejsou prováděny rybolovné činnosti.

Hlavní část vědeckých poznatků o hlubinných populacích je vydávána každé dva roky, ale někdy jsou k dispozici konkrétní pokyny k určitým populacím nebo rozhodnutí přijatá v souvislosti s regionálními rybářskými organizacemi, které vyžadují, aby byla v relativně krátké lhůtě učiněna zvláštní opatření. Příkladem je doporučení přijaté NEAFC ke snížení intenzity rybolovu hlubinných populací v letech 2005 a 2006 o 30 %. Komise se rozhodla, že

² Úř. věst. L 396, 31.12.2004, s. 1–3.

³ Úř. věst. L 351, 28.12.2002, s. 6–11.

⁴ Úř. věst. L 289, 10.9.2004, s. 6–53.

⁵ Úř. věst. L 396, 31.12.2004, s. 4–12.

nebude měnit nařízení 2347/2002 a 2270/2004, ale raději zahrne požadavky na snížení intenzity rybolovu měřené v kilowattdnech o 30 % ve srovnání s úrovní roku 2003 do svých návrhů nařízení Rady (ES) č. 27/2005⁶ a nařízení Rady (ES) č. 51/2006⁷, kterými se na rok 2005 nebo případně 2006 stanoví rybolovná práva, aby bylo splněno doporučení NEAFC. Rada ministrů však schválila jen dvě postupná snížení intenzity rybolovu v letech 2005 a 2006 o 10 %.

3. ÚČINNOST NAŘÍZENÍ

Při hodnocení účinnosti nařízení je nutno vzít v úvahu dva aspekty. Za prvé, zda jsou přijatá opatření dostatečná pro ochranu hlubinných populací, a za druhé, zda jsou taková opatření řádně prováděna a dosáhla tedy zamýšlených výsledků.

3.1. Jsou přijatá opatření přiměřená?

3.1.1. Úrovně TAC

Pokusy o regulaci lovu hlubinných ryb jsou poměrně nové. Kromě toho byly motivovány potřebou zastavit nebo zpomalit prudké rozšiřování lovu druhů, o nichž je toho velmi málo známo. Nedostatek základních znalostí o biologii hlubinných druhů a o hlubinném ekosystému znamená, že TAC a omezení intenzity rybolovu, které byly stanoveny, byly poněkud subjektivní. Naprosté dodržování zásady předběžné opatrnosti by vyžadovalo stanovení mnohem nižších TAC a omezení intenzity rybolovu nebo dokonce ukončení rybolovu.

TAC stanovené na roky 2003 a 2004 představovaly krok správným směrem, ale ve většině případů byly pro zachování populací příliš vysoké. Ohlášené odlovy většiny populací byly kromě toho podstatně nižší než TAC, což nasvědčuje tomu, že TAC nevedly k omezení rybolovu. Proto se Komise při navrhování úrovní TAC pro hlubinné populace na roky 2005 a 2006 pokusila zajistit jejich skutečný omezující účinek tak, že za základ vzala skutečnou úroveň odlovů a nikoli stávající TAC. Pokud vědecké poznatky ukázaly potřebu podstatného snížení intenzity rybolovu nebo odlovů, ale nespecifikovaly konkrétní číslo, bylo navrženo snížení rybolovných práv o 30 %. Pokud vědecké poznatky ukázaly potřebu snížit intenzitu rybolovu nebo odlovy o určitý počet, použil se tento počet k výpočtu navrhovaných TAC. Avšak za účelem zmírnění sociálního a hospodářského dopadu nebyly navrhované TAC nikdy nižší než 50 % odlovu v roce 2003.

Rada ministrů nemohla přijmout metodiku Komise a namísto toho schválila mírnější snížení o nejvýše 15 % ve srovnání se stávajícími TAC a nikoliv ve srovnání s ohlášenými odlovy. Důvodem byly politické obtíže při předložení zjevně rozsáhlých omezení rybolovných práv na hlubinné populace, na něž se pohlíželo jako na alternativy ke klesajícímu rybolovu v šelfových mořích. Co se však týče populací, pro něž byly TAC navrženy poprvé v nařízení 2270/2004, přijala Rada návrh Komise na snížení o 30 % až 50 % skutečné úrovně ohlášených odlovů.

⁶ Úř. věst. L 12, 14.1.2005, s. 1–151.

⁷ Úř. věst. L 16, 20.1.2006, s. 1–183.

Tabulka uvedená v příloze porovnává výsledné TAC na roky 2005 a 2006 s odlovy uvedenými pro rok 2005. Ve většině případů byly odlovy podstatně menší než TAC, což nasvědčuje tomu, že TAC nejsou dosud omezující.

3.1.2. *Vhodnost TAC pro řízení populací hlubinných ryb*

Až na několik málo výjimek se při hlubinném rybolovu provádí odlov různých druhů, ačkoli skutečným cílem je jeden nebo dva z nich. Některé hlubinné druhy žijící v oblastech sahajících až ke svahům kontinentálního šelfu, jako mník mořský a mníkovec bělolemý, mohou být loveny také v mělkých vodách jako vedlejší úlovky rybolovu při dně.

Aby byly TAC ve smíšeném rybolovu účinné, měly by být TAC pro jednotlivé populace stanoveny ve vzájemném vztahu na úrovních, jimiž se sníží výměty a vedlejší úlovky na co nejnižší míru. Toho je nesmírně obtížné dosáhnout, dokonce i ve smíšeném rybolovu v mělkých vodách, kde je k dispozici mnohem více informací o míře využití lovu a o míře výmětu. Co se týče hlubinných populací, byly jednotlivé TAC stanoveny pouze na základě úředně ohlášených odlovů všech druhů rybolovu dohromady, téměř bez jakýchkoli informací o složení dotčených úlovků každého z různých druhů rybolovu nebo o mírách výmětu. Ze 48 druhů uvedených v přílohách I a II nařízení 2347/2002 jsou TAC navíc stanoveny jen pro 9 z nich. Odlovy většiny ostatních druhů jsou příliš sporadické nebo v množstvích příliš malých, než aby bylo možné stanovit TAC. Omezený počet druhů řízených TAC bohužel přispívá k nepravdivému hlášení druhů v úlovcích, aby se zabránilo jejich započtení do kvót.

Další problém při snaze řídit hlubinné populace pomocí TAC spočívá v tom, že o zeměpisné struktuře populací hlubinných druhů máme poměrně málo informací. TAC jsou proto často stanoveny pro rozsáhlé správní oblasti, částečně proto, aby se předešlo nepravdivým hlášením, k nimž by mohlo docházet, pokud by bylo vymezení oblastí TAC užší. Nebezpečí neuváženého vyřazení oblasti z režimu TAC bylo názorně doloženo rozvojem cíleného rybolovu hlavouna tuponosého v norských vodách oblasti ICES III. Nařízení 2270/2004 stanovilo TAC na 1 590 tun pro oblast ICES III, ale s výslovným uvedením, že platí pro vody Společenství a pro mezinárodní vody. TAC proto nepokrývaly norské vody, třebaže záznamy úlovků, na nichž byly založeny, zahrnovaly úlovky odlovené v norských vodách. Této mezery využila řada dánských plavidel provádějících zákonný rybolov na základě historických práv uznaných Norskem, čímž se jejich odlovy hlavouna tuponosého v roce 2005 zvýšily na více než 14 000 tun.

Přes jisté obtíže a nedostatky měly TAC pravděpodobně určitý účinek při snižování úmrtnosti některých z hlavních cílových druhů ryb. Je však zřejmé, že dlouhodobé řízení populací hlubinných ryb musí doplnit TAC dalšími opatřeními, zejména omezením intenzity rybolovu.

3.1.3. *Řízení intenzity rybolovu populací hlubinných ryb*

Podle článku 4 nařízení 2347/2002 je kapacita plavidel, která mají povolení k hlubinnému rybolovu, omezena na souhrnnou kapacitu všech plavidel, která odlovila více než 10 tun různých hlubinných druhů v roce 1998, 1999 nebo 2000.

Cílem tohoto stropu pro kapacitu bylo omezit rozšiřování lovu hlubinných ryb, ale v praxi pravděpodobně žádný účinek neměl.

Jedním z důvodů je skutečnost, že některé hlubinné populace jsou odloveny jako vedlejší úlovek při cíleném rybolovu druhů žijících v mělkých vodách. Příklady mníka mořského a mníkovec bělolemého již byly zmíněny. Dalším příkladem jsou stříbrnice, které jsou v nařízení 2347/2002 uvedeny jako hlubinné druhy, jsou však loveny jako vedlejší úlovek při rybolovu tresky modravé. To znamená, že stropy pro kapacitu zahrnují plavidla, která se nezaměřují na hlubinné populace, ale představují mnohem větší podíl celkové kapacity loďstva, než by naznačoval relativní význam lovu hlubinných ryb.

Druhý problém spočívá v tom, že článek 4 požaduje, aby do stropu byla zahrnuta celková kapacita všech plavidel, která odlovila více než 10 tun v roce 1998, 1999 nebo 2000. Pokud jedno plavidlo ulovilo 10 tun hlubinných druhů jen v jednom z těchto roků a druhé plavidlo ulovilo také 10 tun, ale v jiném z těchto roků, byla by kapacita obou plavidel zahrnuta ve stropu pro kapacitu. Výsledek je takový, že stropy jsou nereálně vysoké a neomezují počet plavidel provádějících cílený rybolov hlubinných druhů.

Tímto nedostatkem byla také omezena účinnost snížení intenzity rybolovu uloženého nařízeními 27/2005 a 51/2006, která vyžadují snížení počtu kilowattdní o 10 % nebo případně o 20 % plavidel, jež mají povolení k hlubinnému rybolovu, ve srovnání s úrovněmi určenými v roce 2003 (v roce, v kterém nařízení 2347/2002 vstoupilo v platnost, a tedy v prvním roce, pro který jsou k dispozici věrohodné údaje o intenzitě rybolovu). Protože mnohá z plavidel s povolením k hlubinnému rybolovu neprovádějí cílený rybolov hlubinných populací, nevede snížení intenzity rybolovu nutně ke snížení míry jejich využívání, ale může dokonce zbytečně omezit intenzitu rybolovu v některých jiných rybolovných oblastech. Aby se však zamezilo tomu, že nominálnímu snížení intenzity rybolovu hlubinných druhů bude dominovat snížení intenzity rybolovu tresky modravé s vedlejším úlovkem stříbrnic, vyřazuje nařízení 51/2006 stříbrnice ze seznamu hlubinných druhů pro účely výpočtů intenzity rybolovu.

Při posuzování vhodnosti přijatých opatření je třeba poznamenat, že není bezprostředně zřejmé, zda jsou tato dvě postupná snížení intenzity rybolovu o 10 % pro roky 2005 a 2006 ve srovnání s úrovněmi intenzity rybolovu v roce 2003 dostačující k tomu, aby splňovala doporučení NEAFC na snížení intenzity rybolovu hlubinných populací o 30 % ze současných vysokých úrovní. Touto otázkou se dále zabývá oddíl 4.2.4 týkající se oznamování úrovní intenzity rybolovu členskými státy.

3.2. Provádění nařízení:

3.2.1. Vědecké programy odběru vzorků a pozorovací programy

Článek 8 nařízení 2347/2002 vyzval členské státy k vytvoření pozorovacího programu za účelem shromažďování informací o činnostech plavidel, jež mají povolení k hlubinnému rybolovu. Komise by je měla vyhodnotit do 6 měsíců od vstupu uvedeného nařízení v platnost.

Tuto lhůtu nebylo možné splnit. Když se přijímalo nařízení 2347/2002, byly členskými státy s přiděly pro hlubokomořské zdroje Belgie, Dánsko, Francie, Irsko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Spojené království, Španělsko a Švédsko. Do konce března 2003, tři měsíce po vstupu nařízení 2347/2002 v platnost, odevzdalo plán odběru vzorků pouze Německo. Švédsko oznámilo Komisi, že považuje své odlovy hlubinných druhů za příliš nevýznamné, než aby odůvodňovaly plán odběru vzorků. Francie, Irsko, Německo, Portugalsko, Spojené království a Španělsko poskytly plány odběru vzorků po písemných upomínkách. Belgie, Dánsko, Nizozemsko a Švédsko plány odběru vzorků nepředložily, i když Vědeckotechnický a hospodářský výbor pro rybařství (STECF) uvedl, že kvóty hlubinného rybolovu jsou pro všechny tyto země velmi malé. Po rozšíření měly nové členské státy rovněž předložit plány odběru vzorků, ale žádný z nich tak neučinil.

Hlavní nedostatek nařízení 2347/2002 spočívá v tom, že není jasně definována strategie odběru vzorků, což znamená, že i když je splněn požadavek na provádění plánu odběru vzorků, může být kvalita obdržených údajů nedostatečná nebo může být obtížné spojovat údaje od různých členských států. Zpráva pracovní skupiny pro hlubinný rybolov ICES odkazuje na užívání údajů shromážděných jako součást pozorovacích programů v případě jen několika populací, například hlavouna tuponosého v oblastech Vb, XII, VI a VII.

3.2.2. *Seznamy určených přístavů*

Podle článku 7 nařízení 2347/2002 lze provádět vykládky hlubinných druhů nad 100 kg pouze v určených přístavech, jejichž seznam by měl být předán Komisi do 60 dní od data vstupu v platnost tohoto nařízení. Do 30 dnů poté by měly být sděleny související postupy inspekce a dohledu pro hlubinné druhy v těchto přístavech.

Seznamy určených přístavů byly předloženy všemi členskými státy, ale související postupy inspekce a dohledu odevzdaly pouze Belgie, Dánsko, Francie, Irsko, Lotyšsko, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Spojené království, Španělsko a Švédsko.

Nedostatkem nařízení 2347/2002 je opět skutečnost, že nejsou stanoveny pokyny k postupům inspekce a dohledu. Inspekce vykládek hlubinných druhů se navíc obvykle provádějí současně s inspekcí mnohem větších množství vykládek druhů žijících při mořském dně a někdy jsou pokládány za méně důležité.

3.2.3. *Seznamy plavidel, jež mají povolení k hlubinnému rybolovu*

Pouze Portugalsko a Španělsko splnilo požadavek článku 7 nařízení Rady (ES) č. 1627/94⁸ na předložení seznamu plavidel, kterým byla vydána povolení k hlubinnému rybolovu.

3.2.4. *Podávání zpráv o intenzitě rybolovu*

Článek 9 nařízení Rady 2347/2002 stanoví, že členské státy musí sdělovat za každý kalendářní půlrok informace o odloveh hlubinných druhů a o uskutečněné intenzitě rybolovu, vyjádřené počtem kilowattů za den rybolovu, rozepsaných podle čtvrtletí,

⁸ Úř. věst. L 171, 6.7.1994, s. 7–13.

podle typu rybolovného zařízení a podle druhů, včetně informací o odloveh dalších druhů uvedených v příloze II uvedeného nařízení.

Půlroční zprávy měly být použity k poskytnutí podrobných údajů o úrovních intenzity rybolovu podle typu rybolovného zařízení za účelem přesnějšího určení hlubinného rybolovu s cílem většího zaměření na snížení intenzity rybolovu. Společenství takový přístup na následných výročních zasedáních výrazně podpořilo. Žádný z členských států však tyto informace o intenzitě rybolovu nepodával pravidelně, i když některé státy na žádost Komise poskytly podrobnější informace za poslední roky.

Informace o poskytnutí souhrnných úrovní intenzity rybolovu za období 1998 až 2004 však na základě žádosti Komise poskytly pouze některé členské státy, nikoli všechny. Tato žádost byla vznesena za účelem posouzení, zda snížení intenzity rybolovu za rok 2005 o 10 % ve srovnání s úrovněmi intenzity rybolovu v roce 2003, které bylo požadováno nařízením 27/2005, mohlo být dostatečné ke splnění doporučení NEAFC snížit intenzitu rybolovu ze současných vysokých úrovní o 30 %.

Souhrnné údaje o intenzitě rybolovu za období 2000 až 2005 (nebo odhady intenzity rybolovu za období před rokem 2003, kdy vstoupilo v platnost nařízení 2347/2002) dodaly Dánsko, Francie, Irsko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Spojené království, Španělsko a Švédsko. Z těchto údajů vyplývá, že intenzita rybolovu v roce 2005 činila nejvýše 65 % intenzity rybolovu uskutečněné v roce 2000, což nasvědčuje tomu, že Společenství opravdu splnilo doporučení NEAFC.

3.2.5. *Sledování a kontrola*

Článek 7 nařízení 2270/2004 zavedl ochrannou oblast červenice obecné. Plavidla, jež mají povolení k hlubinnému rybolovu, která vstoupí do této oblasti, nesmějí uchovávat na palubě, vykládat na pevninu nebo překládat žádné množství červenice obecné, ani nesmějí vykládat na pevninu žádné množství červenice obecné na konci dotyčného rybářského výjezdu, pokud po dobu přítomnosti v této oblasti nejsou všechna lovná zařízení na palubě připevněna a uskladněna a pokud průměrná rychlost během průjezdu není alespoň 8 uzlů.

Provádění těchto opatření vyžaduje pozorné monitorování údajů systému sledování plavidel, a zejména spuštění varování, jakmile rychlost jednoho z plavidel poklesne pod 8 uzlů. Zdá se, že tato opatření účinně neuplatňuje žádný členský stát. Zejména výstražná zařízení ve střediscích sledování lovišť (dále jen „FMC“) nejsou zpravidla nastavena tak, aby se automaticky spustila výstraha, když rybářské plavidlo loví v regulovaných oblastech nebo jimi proplouvá. To znamená, že FMC neinformují místní inspektory o podezřelých činnostech konkrétních plavidel v lovišti ryb, přestože je to technicky možné. Pokud by tomu tak bylo, umožnilo by to inspektorům zaměřit se na taková plavidla, jakmile připlují do přístavu.

V oddílu 4.1.3 bylo uvedeno, že definice plavidel, která musí mít povolení k hlubinnému rybolovu, je příliš široká a zahrnuje mnoho plavidel vykazujících jen nepodstatné odlovy hlubinných populací. To může stejně jako snížení účinnosti omezení intenzity hlubinného rybolovu vést také k potížím při kontrole jiných než hlubinných populací. Je tomu tak proto, že plavidlo jako držitel povolení

k hlubinnému rybolovu může oprávněně lovit v oblastech, kde má členský stát přidělené kvóty k hlubinnému rybolovu. To však neznamená, že plavidlo v těchto oblastech nutně provádí cílený rybolov hlubinných populací. Povolení k hlubinnému rybolovu zajistilo v některých případech legitimitu rybolovných činností v oblastech, kde plavidlo nemá právo lovit skutečně cílové druhy.

4. ZÁVĚR

- Četné hlubinné populace mají tak nízkou produktivitu, že udržitelné úrovně využívání jsou pravděpodobně příliš nízké, než aby umožnily z hospodářského hlediska životaschopný rybolov. Je proto třeba si uvědomit, že současná úroveň využívání těchto populací musí být nevyhnutelně omezena, buď na základě rozhodnutí s cílem populace zachovat nebo následkem toho, že populace budou rybolovem zcela vyčerpány. Kromě toho je doba obnovy populací tak dlouhá, že snížení využívání musí být považováno za trvalé opatření, a nikoli za prostředek k obnově populací, který umožní vyšší míru dlouhodobého využívání.
- Opatření platná v současné době byla k ochraně hlubinných populací v každém případě prováděna nedostatečným způsobem.
- Současné kontroly intenzity rybolovu se vztahují na všechny druhy rybolovu společně, přesto jsou některé z nich pravděpodobně udržitelnější než jiné. Nejnaléhavější je potřeba lepších informací o různých druzích rybolovu hlubinných druhů, aby bylo možné upravit úrovně intenzity rybolovu pro každý z nich jednotlivě podle cílových druhů a druhů vedlejších odlovů. Povolení pro účast na každém z těchto druhů rybolovu by měla záviset na tom, zda má plavidlo odpovídající záznam pro tuto činnost.
- O plánech odběru vzorků pro shromažďování vědeckých informací by mělo být rozhodnuto po konzultaci jak na úrovni Společenství, tak i s ostatními smluvními stranami NEAFC. Stávající právní předpisy jsou kritizovány zejména proto, že navzdory povinnosti shromažďovat a vykazovat údaje jsou k dispozici jen nedostatečné pokyny k provádění nebo nejsou k dispozici žádné pokyny. Plány členských států na odběr vzorků se proto lišily obsahově i kvalitou. Navíc bylo obtížné shromážděné údaje navzájem propojit, protože neexistoval schválený formát podávání zpráv. Formáty podávání zpráv by proto měly být jasně specifikovány a údaje by měly být snáze zpřístupněny vědeckým pracovním skupinám.
- Postupy pro sledování a kontrolu musí být zpřísněny, včetně jasných postupů pro vykazování údajů systému sledování plavidel.
- Větší důraz by měl být kladen na shromažďování významných údajů, které pocházejí jak od obchodních rybářských plavidel, tak od průzkumných plavidel provádějících koordinovaný výzkum, a které slouží k posouzení dopadu hlubinného rybolovu na ekosystém.

PŘÍLOHA

Míry využití kvót za rok 2005

Druhy:	Oblast	TAC 2005-2006	Odlovy 2005	Využití
Hlubinné druhy žraloků	V, VI, VII, VIII, IX	6763	3294	49 %
Hlubinné druhy žraloků	X	120	16	13 %
Hlubinné druhy žraloků a <i>Deania histricosa</i> a <i>Deania profundorum</i>	XII	243	148	61 %
Tkaničnice tmavá	I, II, III, IV	30	3	10 %
Tkaničnice tmavá	V, VI, VII, XII	3042	2977	98 %
Tkaničnice tmavá	VIII, IX, X	4000	3389	85 %
Tkaničnice tmavá	CECAF 34.1.2.	4285	3195	75 %
Pilonoš (rod)	I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XII, XIV	328	302	92 %
Mníkovec bělolemý	I, II, XIV	35	5	13 %
Mníkovec bělolemý	III	40	7	18 %
Mníkovec bělolemý	IV	317	115	36 %
Mníkovec bělolemý	V, VI, VII	604	452	75 %
Hlavoun tuponosý	I, II, IV, Va	20	2	8 %
Hlavoun tuponosý	III	1590	881	55 %
Hlavoun tuponosý	Vb, VI, VII	5253	3388	64 %
Hlavoun tuponosý	VIII, IX, X, XII, XIV	7190	5683	79 %
Červenice obecná	VI	88	67	76 %
Červenice obecná	VII	1148	260	23 %
Červenice obecná	I, II, III, IV, V, VIII, IX, X, XI, XII, XIV	102	60	59 %
Mník modrý	II, IV, V	119	27	22 %
Mník modrý	III	25	1	5 %
Mník modrý	VI, VII	3137	3066	98 %
Ružicha šedá	VI, VII, VIII	298	223	75 %
Ružicha šedá	IX	1080	430	40 %
Ružicha šedá	X	1136	1119	98 %
Tresky	I, II, III, IV	36	5	14 %
Tresky	V, VI, VII	2028	1545	76 %
Tresky	VIII, IX	267	269	101 %
Tresky	X, XII	63	36	57 %